

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Rizika a patologické jevy spojené s internetem

Jitka Jursová, 2022

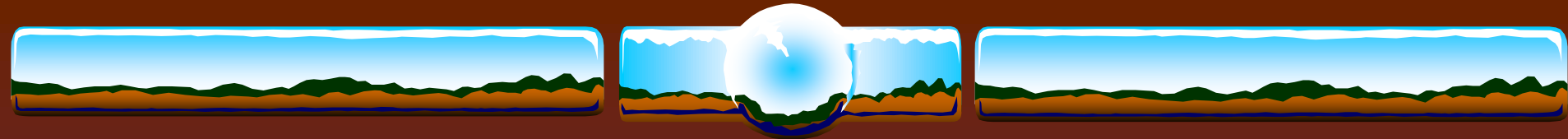
Média

- ❖ prezentace kultury
  - ❖ šíření osvěty a vzdělávání
- partner výchovy

- ❖ prostředek manipulace
- kontraproduktivní „partner“ výchovy

❖ REKLAMA

❖ NÁHRAŽKA REALITY

❖ ILUZORNÍ SVĚT

❖ „MEDIÁLNÍ“ (UPRAVENÝ) OBRAZ REÁLNÝCH UDÁLOSTÍ

❖ MANIPULACE ADRESÁTEM

- ❖ TV vliv na čtenářství, menší náročnost na rozvinutost psychických procesů
- ❖ *hotové obrazy – omezují rozvoj představivosti*
- ❖ „otužování“ emocionální stránky (vnímání utrpení bez soucitu)
- ❖ *napodobování modelů (i nereálných)*
- ❖ obraz konzumní společnosti jako normy
- ❖ globalizace, oslabování tradic a hodnot
- ❖ obtížná orientace a zachování bezpečí ve virtuálním světě, odtržení od reálného světa (psychické i fyzické zdraví)

Ve výchově...

Masmédia = **protivník** disponující výhodami:

 technická dokonalost – simulace skutečnosti

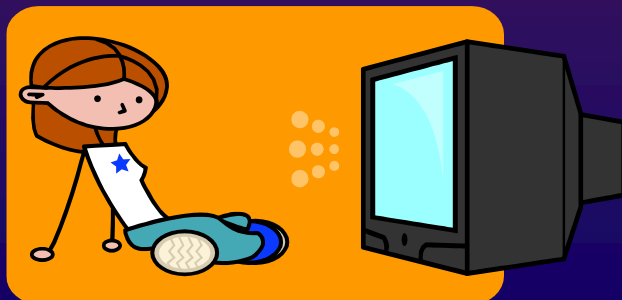
 masové rozšíření

 atraktivnost a pohodlnost

 spojenec přinášející výhody

- ❖ digitální média výrazně pronikají do všech činností dětí, do jejich životního stylu, tvoří „okno do světa“
- ❖ do značné míry mládež vlastně žije prostřednictvím internetu!
- ❖ kontakt dětí s digitálními médii intenzivní, soustavný a NEKONTROLOVANÝ
- ❖ závislost na internetu...

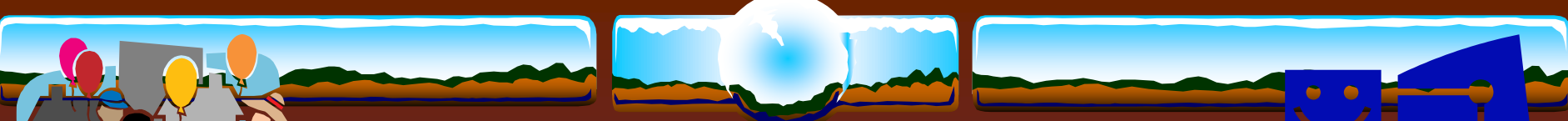

S elektronickými médii → nový
rozměr života:

KYBERPROSTOR

William Gibson,
1984
CYBERSPACE

zákonitosti
přirozeného
světa

INTERAKCE SE SVĚTEM

zákonitosti
virtuálního
světa

OSOBNOST

osobnostní struktura, myšlení, cítění, jednání

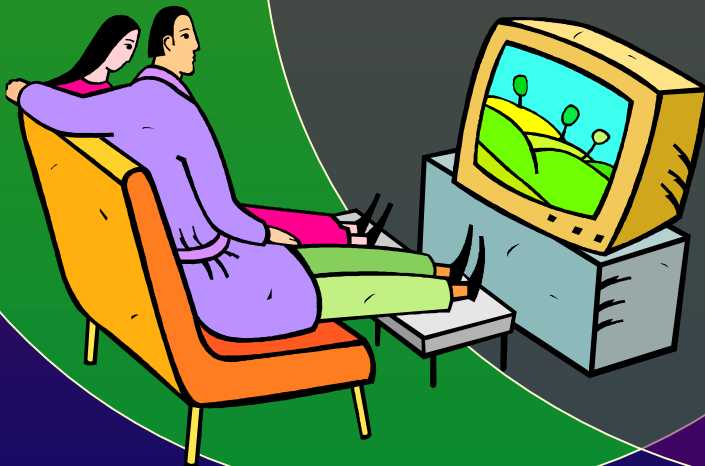

přirozený svět

virtuální svět

❖ virtuální identita

❖ globální čas

❖ sociální prostředí s jinými zákonitostmi
socializace, normami, pravidly

❖ změněný stav vědomí
- zkušenost, prožitek

Fenomén dvou světů ⇔ PEDAGOGIKA

NEBEZPEČNÉ INFORMACE

**VULGARITA
PRIMITIVNOST KOMUNIKACE
OHROŽENÍ KULTURY**

INFORMAČNÍ SMOG

VNÍMÁNÍ "NORMALITY"

OHROŽENÍ ZDRAVÍ

**NOVÉ
SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÉ JEVY**

DEMOKRATIČNOST

**OTEVŘENOST
MOŽNOSTI "POHYBU" IMOBILNÍM**

INTERAKTIVITA

**NOVÉ MOŽNOSTI
PRO VZDĚLÁVÁNÍ**

**PRO KOMUNIKACI
PRO SDRUŽOVÁNÍ A SPOLUPRÁCI**

Nové jevy a nebezpečí spojené s internetem

- ❖ internet - informace, dostupnost nevhodných a nebezpečných stránek
- ❖ "kyberprostor" - virtuální realita - násilí, pornografie (vč. animací - beztrestnost?), odtrhávání se od reality

sociální sítě

KYBERŠIKANA

- ❖ opakované agresivní útoky na jedince nebo skupinu
- ❖ prostor internetu pro tyto útoky skýtá výhodné prostředí - rychlé šíření ponižujících informací, zasahování do soukromí oběti, anonymita pachatele aj.
- ❖ zatímco šikanou už se společnost více zabývá, kyberšikana stále podceňovaná, problém - funkční postupy pro její potlačování
- ❖ vážné následky
  - oběť trpí dlouhodobě
  - psychické následky
  - zdravotní následky
  - zoufalý pokus o únik

Další...

- ❖ kybergrooming
- ❖ sexting
- ❖ stalking, kyberstalking
- ❖ hate speech - nenávistné, agresivní projevy

- ❖ HOAX – poplašné manipulativní zprávy
- ❖ digitálně poháněný aktivismus

Prevence a řešení sociálně patologických jevů ve škole

- ❖ klima školy a třídy
- ❖ jasné stanovisko a řád školy
- ❖ propracovaná a systematická mediální výchova
- ❖ informace o nebezpečí šikany a kyberšikany
- ❖ důvěra dětí k pedagogovi, respektování věkových zvláštností při volbě výchovných postupů
- ❖ spolupráce s rodiči
- ❖ všímat si prvních náznaků problémů a reagovat
- ❖ seznámté sebe i žáky s projektem E-Bezpečí, bezpecnyinternet
- ❖ další metod. portál pro učitele <http://www.e-nebezpeci.cz/>
- ❖ komunikační platforma NNTB (Nenech to být) – škola zakoupí, žáci mohou anonymně nahlásit... nntb.cz
- ❖ STOP online – stoponline.cz – nahlášení nezákonného obsahu

Přečtěte si...

Manfred Spitzer: Digitální demence.

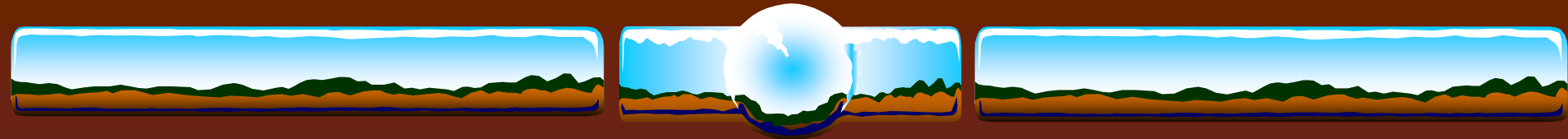
Jak připravujeme sami sebe a naše děti o rozum.

Brno: Host, 2014

Kamil Kopecký, René Szotkowski: České děti v kybersvětě, 2019. Dostupné na int.

Nicholas Kardaras: Svítící děti. Závislost na moderních technologiích a jak se jí zbavit. 2021

❖ **Kopecký K., Krejčí V. Rizika virtuální komunikace. Příručka pro učitele a rodiče. NET UNIVERSITY, Olomouc, 2010. dostupné na int.**

❖ český dokumentární film V síti

Využijte

JSNS – Mediální vzdělávání – výuková videa s metodikou

O2 Chytrá škola (informace a materiály pro učitele)